

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

DAAD Information Center Bangkok

18/1 ซอยเกอเธ่ สาทร์ 1

กรุงเทพฯ 10120

โทร. 02 286 8708-9

โทรสาร 02 286 4845

E-mail: info@daad.or.th

© 2558 สงวนลิขสิทธิ์ โดย DAAD Information Center (IC) Bangkok





คู่มือศึกษาต่อในประเทศ
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

Information Center Bangkok



DAAD

Deutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service

คู่มือศึกษาต่อในประเทศ
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

DAAD

Deutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

DAAD Information Center Bangkok

18/1 ซอยเกอเธ่ สาทร 1

กรุงเทพฯ 10120

โทร. 02 286 8708-9

E-mail: info@daad.or.th

www.daad.or.th

ผู้รวบรวมข้อมูล

DAAD Information Center Bangkok

© รูปประกอบ Abbis/DAAD (ปก, หน้า 17), Thomas Ebert/DAAD (หน้า 7,11), Hagenguth/DAAD (หน้า 8, 13, 22, 24, 27), Daniel Ziegert/DAAD (หน้า 9), Jacek/DAAD (หน้า 10), Ausserhofer/Himsel/DAAD (หน้า 12), Otto/DAAD (หน้า 14), Hofmann/DAAD (หน้า 18), Hub/DAAD (หน้า 19), Lichtenscheidt/DAAD (หน้า 20)

ออกแบบและจัดรูปเล่ม

บริษัท แพนฟาร์ จำกัด

22/96 หมู่ 13 หมู่บ้านโซคอนันต์ ซอย 5 ถนนโชคชัย 4/55

แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดเหรียญการพิมพ์ (1988) กรุงเทพฯ โทร. 02 225 8428-9

พิมพ์ครั้งที่ 7 พฤศจิกายน 2558

จำนวน 3,000 เล่ม

© 2558 สงวนลิขสิทธิ์ โดย DAAD Information Center Bangkok

สนับสนุนการพิมพ์เผยแพร่โดย



Federal Ministry
of Education
and Research

สารบัญ

แผนที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	6
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศเยอรมนี	7
ระบบการเมือง	9
โครงสร้างทางเศรษฐกิจ	11
เมืองที่น่ารู้จัก	11

ระบบการศึกษาและมหาวิทยาลัย	14
ประเภทของสถาบันการศึกษา	15
วุฒิการศึกษา	18

คุณสมบัติของผู้สมัครและกระบวนการในการรับสมัคร	21
คุณสมบัติทางภาษา	22
การเปิดภาคเรียน	23
ค่าใช้จ่าย	23
ทุนการศึกษา	24
การทำงานพิเศษ	25
ข้อมูลเพิ่มเติม	26

การยื่นขอวีซ่าเพื่อศึกษาต่อและเรียนภาษาที่ประเทศเยอรมนี	27
---	----

6 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี



ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศเยอรมนี

ลักษณะภูมิประเทศและที่ตั้ง

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีหรือเรียกสั้น ๆ ว่า เยอรมันหรือเยอรมนี ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป ล้อมรอบด้วยประเทศเพื่อนบ้านถึง 9 ประเทศ คือ เดนมาร์กอยู่ทางเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก และฝรั่งเศสอยู่ทางตะวันตก สวิตเซอร์แลนด์และออสเตรียอยู่ทางใต้ สาธารณรัฐเช็ก และโปแลนด์อยู่ทางตะวันออก นับเป็นประเทศในยุโรปที่มีจำนวนเพื่อนบ้านมากที่สุด

นับตั้งแต่มีการรวมประเทศในปี ค.ศ. 1990 และด้วยการที่เยอรมนีเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป เยอรมนีกลายเป็นประเทศสำคัญที่ไม่เพียงแต่เป็นตัวเชื่อมยุโรปตะวันตกและตะวันออกเข้าด้วยกันแต่ยังเชื่อมประเทศทางตอนเหนือ ได้แก่ กลุ่มสแกนดิเนเวียกับกลุ่มประเทศทางตอนใต้ ซึ่งอยู่ริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียนอีกด้วย นอกจากนี้การมีที่ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป ยังทำให้เยอรมนีเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการท่องเที่ยวแถบนี้

เยอรมนีมีพื้นที่ประมาณ 357,000 ตารางกิโลเมตร พรมแดนทางตอนเหนือของประเทศติดกับฝั่งทะเลเหนือ (North Sea) และทะเลบอลติก ทางตอนใต้จรดเทือกเขาแอลป์ในรัฐบาวาเรีย (Bayern) ระยะทางส่วนที่ยาวที่สุด



จากเหนือจรดใต้ประมาณ 876 กิโลเมตร จากตะวันตกไปตะวันออกประมาณ 640 กิโลเมตร ภูมิประเทศของเยอรมันมีทิวทัศน์งดงามแตกต่างกันไปหลายรูปแบบ ทั้งเทือกเขาสูงต่ำสลับ

8 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

กับที่ราบสูงและพื้นที่ลดหล่นเป็นชั้น เนินเขา ทะเลสาบ ตลอดจนที่ราบโล่งกว้างใหญ่ ทางตอนเหนือเป็นแนวชายฝั่งทะเลเต็มไปด้วยเกาะแก่ง ทะเลสาบ ท้องทุ่งที่มีพุ่มไม้ปกคลุม เนินทราย และบริเวณปากแม่น้ำที่สวยงาม ส่วนทางตอนใต้แถบที่ราบสูงชาวเบียน-บาวาเรียนเต็มไปด้วยเนินเขาและทะเลสาบขนาดใหญ่ มีบริเวณครอบคลุมถึงเทือกเขาแอลป์ในส่วนของเยอรมัน

ลักษณะภูมิอากาศและฤดูกาล

ลักษณะอากาศของเยอรมันเป็นแบบค่อนข้างไปทางหนาวเย็น มี 4 ฤดู ได้แก่

ฤดูร้อน (มิถุนายน - สิงหาคม) อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 18-20 องศาเซลเซียส แต่อาจจะสูงขึ้นถึง 30 องศาได้ ต้นไม้ใบหญ้าเขียวชอุ่ม

ฤดูใบไม้ร่วง (กันยายน - พฤศจิกายน) อากาศจะเย็นลงและมีฝน ใบไม้จะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองบ้างสีแดงบ้าง สีนํ้าตาลบ้าง เป็นทัศนียภาพที่งดงาม

ฤดูหนาว (ธันวาคม - กุมภาพันธ์) อุณหภูมิจะอยู่ระหว่าง 5 องศา ถึงลบ 5 องศาเซลเซียส โดยจะมีหิมะตกบ้าง

ฤดูใบไม้ผลิ (มีนาคม - พฤษภาคม) อากาศจะอุ่นขึ้น ดอกไม้เริ่มผลิบานและต้นไม้จะแตกใบอ่อนนำความเขียวชอุ่มกลับมาอีกครั้ง

เวลา

การแบ่งเวลาของเยอรมันเป็นแบบยุโรปตอนกลาง ซึ่งเวลาจะช้ากว่าประเทศไทย 6 ชั่วโมง ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคม ส่วนในช่วง

ฤดูร้อนระหว่างเดือนเมษายนถึงตุลาคม เวลาจะช้ากว่าประเทศไทย 5 ชั่วโมง

ประชากร

เยอรมนีมีประชากรประมาณ 82 ล้านคน ในจำนวนนี้ 7.3 ล้านคน เป็นชาวต่างชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานอพยพมาจากตุรกี ยุโรปตอนใต้และยุโรปตะวันออกเฉียงใต้ โดยเริ่มเข้ามาตั้งแต่ช่วงหลัง ค.ศ. 1960 ซึ่งนับมาถึงปัจจุบันก็เป็นรุ่นที่ 2 และ 3 แล้ว

ชาวเยอรมันสืบเชื้อสายมาจากเผ่าพันธุ์



เยอรมันดั้งเดิมหลายเผ่า เช่น เผ่าซัคเซน และ บาวาเรียน ซึ่งปัจจุบันเราจะไม่เห็นความแตกต่างนี้แล้ว แต่ยังมีคนเยอรมันบางกลุ่มที่ยังรักษาขนบธรรมเนียมและพูดภาษาเผ่าดั้งเดิมของตนโดยใช้เป็นภาษาถิ่นต่าง ๆ กันไป การหลั่งไหลเข้ามาของชาวต่างชาติก่อให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมในเยอรมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเมืองใหญ่ ๆ

เยอรมันเป็นสังคมเปิด กล่าวคือ ยอมรับผู้คนที่อพยพเข้ามาหาที่หลบภัยและผู้อพยพหนีสงคราม มีการเปิดเสรีสำหรับผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มประเทศผู้นำต่อสู้เพื่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพและเลือกถิ่นที่อยู่ภายในสหภาพยุโรป

ศาสนา

ชาวเยอรมันกว่า 52 ล้านคน นับถือ

ศาสนาคริสต์นิกายต่าง ๆ โดยนิกายโปรเตสแตนต์มีผู้นับถือประมาณ 24.1 ล้านคน นิกายโรมันคาทอลิก 24.5 ล้านคน เยอรมันไม่มีศาสนาประจำชาติ การมีแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงาน ทำให้มีชุมชนที่นับถือศาสนาอื่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาอิสลาม ซึ่งมีผู้นับถือในเยอรมนีประมาณ 4 ล้านคนจาก 41 ชาติทั่วโลก นอกจากนั้นก็ยังมีผู้นับถือศาสนาฮินดูและพุทธ

ระบบการเมือง

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อระบอบเผด็จการนาซีล่มสลาย มีการแบ่งเยอรมนีออกเป็น 2 ประเทศในปี ค.ศ. 1949 คือ เยอรมนีตะวันตกและเยอรมนีตะวันออก (ซึ่งประเทศทั้ง 2 ได้รวมเป็นเอกภาพเมื่อปี ค.ศ. 1990) เยอรมนีตะวันตกมีรัฐธรรมนูญที่เป็นเสรีประชาธิปไตย



10 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ประกอบด้วยประธานาธิบดีสหพันธ์ (President) มีรัฐสภาซึ่งแบ่งเป็น สภาสูง (Bundestag) และ สภาล่าง (Bundesrat) หัวหน้ารัฐบาลคือนายกรัฐมนตรี (Chancellor) สิ่งที่น่าภาคภูมิใจในรัฐธรรมนูญเยอรมันก็คือ การระบุนุ้ความสำคัญของสิทธิพื้นฐาน คนเยอรมันให้ความสำคัญในเกียรติของความเป็นมนุษย์ ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเยอรมนีไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็ตามสามารถเรียกร้องสิทธิพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ เช่น เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพในทรัพย์สินและเสรีภาพของสื่อ การเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ จะทำได้โดยไม่มีการเซ็นเซอร์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เยอรมนีเป็นหนึ่งในประเทศที่ร่วมก่อตั้งสหภาพยุโรป การออกเงินตราของสหภาพยุโรปและเป็นสมาชิกขององค์การนาโต้ (NATO) ในปี

ค.ศ. 1990

เยอรมนีตะวันออกซึ่งมีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน และปกครองแบบสังคมนิยม ได้รวมประเทศเข้ากับเยอรมนีตะวันตก กลายเป็นสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีในปัจจุบัน

การปกครอง

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบด้วย 16 รัฐ คือ บาเดิน-เวือร์เทมแบร์ก บาวาเรีย เบอริลิน บรันเดินบวร์ก เบรเมน ฮัมบวร์ก เฮสเซน นือเดอรัชต์เซน เมคเคิลนบวร์ก-พอร์พอมเมิร์น นอร์ดิไรน์-เวสท์ฟาเลน ไรน์ลันด์-ฟัลส์ ชาร์ลันด์ ซัคเซน ซัคเซน-อันฮัลท์ ชเลสวิก-โฮลชไตน์ และ เชอริริงเงน แต่ละรัฐมีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเอง



โดยสภาผู้แทนแห่งรัฐมาจากการได้รับเลือกตั้งของสมาชิกพรรคต่าง ๆ ในรัฐนั้น สามารถออกกฎหมายและวางนโยบายที่ใช้เองภายในรัฐได้ เช่น ระบบการศึกษา การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ก็อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของแต่ละรัฐ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

เยอรมนีเป็นชาติอุตสาหกรรมและมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ โดยมีการผลิตรวมเป็นอันดับสามของโลก และมีการค้าขายกับชาติต่าง ๆ มากเป็นอันดับหนึ่ง เยอรมนีมีระบบ

เศรษฐกิจและตลาดการค้าแบบเสรีนิยม แต่ในขณะเดียวกัน รัฐจะเข้ามาดูแลสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ เช่น การประกันสุขภาพ สวัสดิการการว่างงานและบำนาญผู้สูงอายุ

เยอรมนีเป็นถิ่นกำเนิดของบริษัทมากมายที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก เช่น ไดมเมอร์ BMW ซีเมนส์ ไบเออร์ BASF และทิสเซน อุตสาหกรรมที่สำคัญก็คือ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องยนต์และยานยนต์ รัฐจะถือนโยบายสำคัญเรื่องการปกป้องสิ่งแวดล้อมซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม การให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพของรัฐ ระบบการขนส่งสาธารณะที่ดี ความก้าวหน้าด้านโทรคมนาคมสื่อสารและการไปรษณีย์เป็นที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศเยอรมนี

เมืองที่น่ารู้จัก

คนเยอรมัน 26 ล้านคนหรือประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ 86 เมือง ซึ่งมีประชากรกว่า 100,000 คนขึ้นไป ศูนย์กลางในทางเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม จึงไม่ได้จำกัดอยู่ ณ เมืองใดเมืองหนึ่งเพียงแห่งเดียว โรงพยาบาลนทร์ โรงละคร โรงแสดงคอนเสิร์ต พิพิธภัณฑ์ สถาบันศิลปะ ห้องสมุด มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ศูนย์การค้า จะมีหลากหลาย กระจายอยู่ตามเมืองต่าง ๆ และแต่ละเมืองจะมีลักษณะเฉพาะของตน

กรุงเบอร์ลิน (Berlin) เป็นเมืองหลวงของเยอรมนีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นเมืองใหญ่ที่สุด มีประชากรราว 3.5 ล้านคน เป็นศูนย์กลาง



12 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ทางการเมืองและวัฒนธรรม มีโรงละคร โรงแสดงคอนเสิร์ต วงออเคสตรา พิพิธภัณฑสถานและเวทีแสดงศิลปะและดนตรีที่มีชื่อเสียง มีมหาวิทยาลัย 15 แห่ง วิทยาลัยศิลปะและดนตรีอีก 4 แห่ง นับเป็นเมืองที่มีสถาบันอุดมศึกษามากที่สุดในเยอรมนี

ฮัมบวร์ก (Hamburg) เป็นเมืองท่าที่สำคัญ มีประชากรประมาณ 1.8 ล้านคน 15 เปอร์เซนต์ของประชากรเป็นชาวต่างชาติ เมืองนี้จึงมีบรรยากาศของความเป็นสากล นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางการสื่อสารมวลชน การผลิตหนังสือพิมพ์และนิตยสารของเยอรมันที่มียอดจำหน่ายกว่า 1 ล้านฉบับ มีมหาวิทยาลัย 3 แห่ง และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอีกหลายสถาบัน

มิวนิค (München) เมืองมิวนิคเป็นเมืองหลวงของรัฐบาวาเรีย มีประชากรประมาณ 1.3 ล้านคน เป็นเมืองที่มีหอศิลปะ สวนสาธารณะและพิพิธภัณฑสถานที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง รวมทั้งงานใหญ่ประจำปีที่ทั่วโลกรู้จักคือ Oktoberfest เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่บริษัทที่มีชื่อเสียง เช่น BMW และซีเมนส์ บริษัทที่ผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง และสถาบันวิจัยอีกหลายแห่ง มีมหาวิทยาลัย 3 แห่ง และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอีก 9 แห่ง

แฟรงก์เฟิร์ต ไมน์ (Frankfurt am Main) ประตูดูยุโรป เป็นศูนย์กลางท่าอากาศยานที่ใหญ่ที่สุดของเยอรมนี มีประชากรประมาณ 690,000 คน เป็นแหล่งการเงินนานาชาติและตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารกลางของยุโรป



สำนักงานใหญ่ของธนาคารหลายแห่งอยู่ที่เมืองนี้ รวมทั้งเป็นที่ตั้งของหอสมุดแห่งชาติและงานแสดงหนังสือนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในโลก

โคโลญจ์ (Köln) เมืองนี้ประกอบด้วยโบสถ์สวยงามมากมาย มีประชากรประมาณ 1 ล้านคน เป็นเมืองเก่ากว่า 2,000 ปี และยังเป็นศูนย์กลางศิลปะดนตรีร่วมสมัย มหาวิทยาลัยโคโลญจ์ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1388 ปัจจุบันมีนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ อยู่เกือบแสนคน

ไลป์ซิก (Leipzig) มีประชากรประมาณ 530,000 คน เคยเป็นเมืองสำคัญสำหรับจัดงานแสดงสินค้ามาหลายร้อยปีแล้ว เมื่อมีการรวมประเทศ เมืองนี้จึงกลับมามีบทบาทสำคัญทางการค้ากับทั่วโลกมากขึ้น มหาวิทยาลัยของเมืองนี้ ก่อตั้งมากกว่า 600 ปี และเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่ง

ไฮเดลแบร์ก (Heidelberg) มีประชากรประมาณ 150,000 คน เป็นเมืองเก่าที่คงความสวยงามทางสถาปัตยกรรม และมีทัศนียภาพที่งดงามริมแม่น้ำเนกคาร์ มหาวิทยาลัยไฮเดลแบร์กเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดในเยอรมนี นอกจากนี้เมืองนี้ยังมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาถึง 6 แห่ง

บอนน์ (Bonn) มีประชากรประมาณ 300,000 คน เคยเป็นเมืองหลวงของเยอรมนีตะวันตก แม้ว่าหลังการรวมประเทศเมื่อปี ค.ศ. 1990 เบอร์ลินจะกลายเป็นเมืองหลวงของประเทศ แต่สถานที่ราชการหลายแห่งยังคงอยู่ที่บอนน์ รวมทั้งองค์กร และสถาบันต่าง ๆ เช่น องค์กรแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (DAAD - German Academic Exchange Service) และสภาวิจัยของเยอรมัน (DFG) มหาวิทยาลัยของเมืองนี้มีนักศึกษาประมาณ 40,000 คน

เมืองที่น่าสนใจอื่น ๆ มีอีกหลายแห่ง ได้แก่ ฮันโนเวอร์ (Hannover) ซึ่งมีชื่อเสียงด้านการแสดงสินค้าอุตสาหกรรม สตุ๊ทการ์ท (Stuttgart) ซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและเมืองไวมาร์ (Weimar) ซึ่งเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม



ระบบการศึกษาและมหาวิทยาลัย

โรงเรียน

การศึกษาในเยอรมนีมีระบบเป็นการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยเริ่มเมื่อเด็กอายุ 6 ปี การเรียนในโรงเรียนของรัฐไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน เด็กจะเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา (Grundschule) เป็นเวลา 4 ปี เมื่อจบชั้นเรียนที่ 4 จะเรียนต่อชั้นมัธยมในโรงเรียนแบบต่าง ๆ แบ่งตามความเข้มข้นของวิชาการและการปฏิบัติในหลักสูตรการเรียนการสอน ได้แก่

Hauptschule, Realschule และ Gymnasium นอกจากนี้ยังมีโรงเรียน Gesamtschule ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรทั้ง 3 แบบในโรงเรียนเดียวกัน นักเรียนสามารถเลือกเรียนและเปลี่ยนหลักสูตรภายในโรงเรียนได้

โรงเรียนแบบ Hauptschule นั้น จะสอนวิชาทั่วไปตั้งแต่ชั้นเรียนที่ 5 (ต่อจากโรงเรียนประถม) จนถึงชั้นเรียนที่ 9 โดยชั้นเรียนที่ 10 นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสมัครใจ โรงเรียน Realschule จะมีหลักสูตรเรียนตั้งแต่



ชั้นเรียนที่ 5 - 10 และผู้เรียนสามารถจบด้วยวุฒิ Mittlere Reife นักเรียนที่จบจากโรงเรียนสองประเภทแรกนี้ จะสามารถเข้าเรียนต่อได้ในโรงเรียนฝึกอาชีพ

ส่วนโรงเรียนแบบ Gymnasium นั้นจะเน้นด้านวิชาการ หลักสูตรจะเปิดให้เรียนตั้งแต่ชั้นที่ 5 จนถึงชั้นเรียนที่ 12 หรือ 13 (แล้วแต่ข้อกำหนดของแต่ละรัฐ) เมื่อจบการศึกษา จะมีการสอบที่เรียกว่า Abitur ซึ่งผลสอบสามารถนำไปยื่นสมัครเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนเอกชนที่มีการเก็บค่าเล่าเรียน เช่น โรงเรียนคริสต โรงเรียนประจำ และโรงเรียนนานาชาติที่เปิดอยู่ตามเมืองต่าง ๆ ในเยอรมนี

ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับการศึกษาระดับ อุดมศึกษา

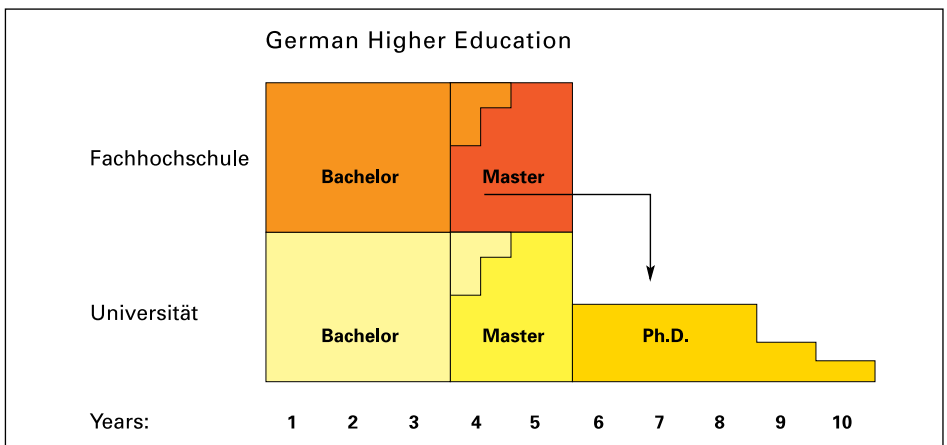
จากการสำรวจในภาคการศึกษาฤดูหนาว ปี 2013/2014 ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

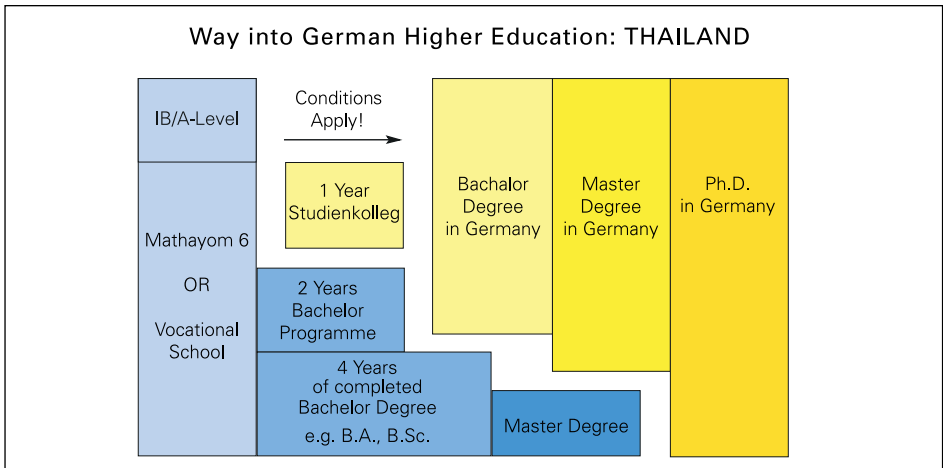
ที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลเยอรมัน 423 แห่ง ใน 180 เมืองทั่วประเทศ มีจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ประมาณ 2 ล้าน 6 แสนคน ในหลักสูตรที่เปิดในทุกระดับกว่า 17,000 หลักสูตร

โดยทั่วไปการศึกษาในเยอรมนี ไม่ได้มีศูนย์กลางอยู่ที่ใดที่หนึ่งเพียงแห่งเดียว หากแต่มีการกระจายตัวไปทั่วประเทศ โดยมีมาตรฐานในการให้การเรียนการสอนที่อยู่ในระดับดีใกล้เคียงกัน ในรัฐทั้ง 16 รัฐ มีกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้สถาบันต่าง ๆ ยังมีการบริหารที่เป็นเอกเทศอีกด้วย ดังนั้น ควรศึกษาเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ของแต่ละสถาบันและหลักสูตรก่อนการตัดสินใจ

ประเภทของสถาบันการศึกษา

สถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศเยอรมนี มีลักษณะแตกต่างกันออกไป





ขึ้นอยู่กับประวัติความเป็นมา หลักสูตรที่เปิดสอน ฯลฯ โดยจะแบ่งหลัก ๆ ได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัย(รวมทั้งมหาวิทยาลัยเทคนิค) (Universität – University, Technische Universität – Technical University) มหาวิทยาลัยเน้นภาคปฏิบัติ (Fachhochschule – University of Applied Science) และวิทยาลัยศิลปะและการดนตรี (Kunst- und Musikhochschule – College of Arts and Music)

1. มหาวิทยาลัย (Universität) และมหาวิทยาลัยเทคนิค (Technische Universität)

มหาวิทยาลัยประเภทนี้ การเรียนการสอนจะเน้นทฤษฎีเป็นหลัก และมีสาขาวิชาให้เลือกเรียนหลากหลาย นอกจากนี้ยังมีสถาบันเฉพาะทางบางประเภท เช่น มหาวิทยาลัยเทคนิค มหาวิทยาลัยด้านการแพทย์ หรือมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์ เป็นต้น เหมาะสำหรับผู้ที่มีวางแผนว่าจะเรียนต่อปริญญาเอกในอนาคต ส่วนมหาวิทยาลัยเทคนิค (Technische Universität – TU) นั้น เดิมทีเป็นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาเฉพาะด้านวิศวกรรม แต่ต่อมาก็ได้มีการขยายสาขาวิชาที่สอนไปยังด้านอื่น ๆ เช่น มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ด้วย อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงยังเน้นหนักที่ด้านวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์

2. มหาวิทยาลัยเน้นภาคปฏิบัติ (Fachhochschule)

มหาวิทยาลัยประเภทนี้ จะเน้นด้านการปฏิบัติ โดยจะมีการสอนและฝึกหัดทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเฉพาะด้าน โดยในหลักสูตรมักมีการกำหนดให้นักศึกษาฝึกงานด้วย มหาวิทยาลัยจะเน้นทั้งการสอนและการวิจัย

การวิจัยจะเน้นการนำผลไปปฏิบัติได้ โดยจะมีการติดต่อร่วมมือใกล้ชิดกับภาคอุตสาหกรรมของเอกชน

3. วิทยาลัยศิลปะและการดนตรี (Kunst – und Musikhochschule)

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนด้านศิลปะและการดนตรีได้ในมหาวิทยาลัยประเภทนี้ โดยจะมีสาขาวิชาให้เลือกเรียนตามความถนัด เช่น จิตรกรรม การแสดง นาฏศิลป์ การออกแบบ การดนตรี ภาพยนตร์ เป็นต้น ขั้นตอนในการสมัครเรียนอาจมีการสอบเพื่อวัดความสามารถทางศิลปะ มีการกำหนดจำนวนผู้เข้าเรียน และ

หลักสูตรด้านศิลปะส่วนมากจะสอนเป็นภาษาเยอรมัน

สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ในเยอรมนีเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ แต่ก็มีบางแห่งที่เป็นของเอกชน ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากรัฐ โดยในสถาบันการศึกษาเอกชนมีนักศึกษาเรียนอยู่ไม่มากนัก คิดเป็น 5% ของนักศึกษาทั้งหมด เหตุผลอาจเนื่องมาจากการเก็บค่าเล่าเรียนที่ค่อนข้างสูง แต่มาตรฐานการศึกษาของสถาบันทุกประเภทอยู่ในระดับดีใกล้เคียงกัน

คุณภาพของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเยอรมันไม่แตกต่างกันมากเหมือนบางประเทศ ความแตกต่างในคุณภาพของแต่ละคณะและ



18 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

แต่ละสาขาภายในมหาวิทยาลัย อาจเกิดจากความเชี่ยวชาญของอาจารย์ในตนเองซึ่งไม่ได้เป็นผลจากมหาวิทยาลัยโดยรวม ดังนั้นภายในมหาวิทยาลัยเดียวกัน อาจจะมีคณะที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก และบางคณะที่ไม่มีชื่อเสียงมากนัก การจัดอันดับคุณภาพของแต่ละสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต่างๆ อาจจะได้จากเว็บไซต์ www.daad.de/deutschland/studienangebote/ranking/en/

วุฒิการศึกษา

หลังจากการปรับวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นหน่วยเดียวกันในยุโรป (Bologna

Process) ในปี ค.ศ. 2010 มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเยอรมนี เปิดสอนหลักสูตรตามวุฒิการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ปริญญาตรี (B.A., B.Sc., Bachelor of Engineering และอื่น ๆ)

นับได้ว่าเป็นวุฒิการศึกษาขั้นแรกในระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานสากล ในหลักสูตรปริญญาตรีทั่วไป นักศึกษาจะได้รับความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาที่ตนเองเรียนภายในเวลา 6 - 8 ภาคการศึกษา หลังจากจบการศึกษาแล้ว บัณฑิตสามารถเริ่มชีวิตการทำงานหรือศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

2. ปริญญาโท (M.A., M.Sc., Master of



Engineering และอื่น ๆ)

ในหลักสูตรระดับปริญญาโท ซึ่งต้องใช้เวลาเรียนประมาณ 2 - 4 ภาคการศึกษา นักศึกษาจะได้รับความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่เลือกเรียนในเชิงลึกหรือเชิงกว้าง เมื่อจบการศึกษาแล้วก็สามารถประกอบวิชาชีพหรือเรียนต่อในระดับถัดไป

3. ปริญญาเอก

การทำปริญญาเอกในเยอรมนี มักจะไม่นับรวมอยู่ในระบบของ “การศึกษา” แล้ว แต่จะเป็นการ “ทำวิจัย” เนื่องจากลักษณะของงานที่ทำคือการทำวิจัยทางวิชาการที่เฉพาะเจาะจงไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งสามารถทำได้ 2 วิธี ได้แก่

การทำปริญญาเอกแบบส่วนบุคคล (individual Doctorate) และการทำปริญญาเอกตามโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนด (structured PhD programmes)

แบบแรก การทำปริญญาเอกส่วนบุคคล หรือ individual Doctorate เป็นระบบการทำปริญญาเอกแบบดั้งเดิมของเยอรมัน มีผู้ที่กำลังเขียนงานปริญญาเอกแบบนี้อยู่ถึง 90 % ของผู้ทำปริญญาเอกทั้งหมด โดยผู้เขียนวิทยานิพนธ์ทำวิจัยและเขียนวิทยานิพนธ์ตามหัวข้อที่ตกลงกันไว้กับอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และตรวจสอบเนื้อหาวิทยานิพนธ์ การทำปริญญาเอกแบบนี้ มีความยืดหยุ่นสูง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความคิดริเริ่มและความรับผิดชอบ



ชอบของผู้เขียนเองมากเช่นกัน เพราะเป็นการทำงานที่ค่อนข้างเป็นเอกเทศ ระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับผู้เขียนงานหรือตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ โดยเฉลี่ยมักใช้เวลา 3 – 5 ปี โดยการเขียนงานวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกแบบนี้ สามารถทำได้ในสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัย สถาบันหรือองค์กรวิจัย บริษัทเยอรมัน

แบบที่สอง คือการทำปริญญาเอกตามโครงสร้างหลักสูตร (structured PhD Programmes) เป็นระบบการทำปริญญาเอกที่คล้ายกับระบบที่เป็นที่แพร่หลายในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นการทำงานโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลกลุ่มนักศึกษาปริญญาเอก โดยทั่วไปการเขียนงานแบบนี้จะจำกัดเวลาไว้ที่ 3 ปี และมักจะมีโครงสร้างของหลักสูตรให้นักศึกษาปฏิบัติตาม

ในระหว่างการเขียนวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ยังมีวุฒิการศึกษาดั้งเดิมของเยอรมันที่เรียกว่า Diplom ยังมีเปิดสอนอยู่เป็นบางหลักสูตร โดยเฉพาะในสาขาวิชาด้านศิลปะและวุฒิ Staatsexamen ซึ่งเป็นวุฒิเฉพาะของสาขาวิชาแพทย์ นิติศาสตร์ วิชาชีพครู และเภสัชศาสตร์ โดยจะแบ่งเป็นการสอบสองครั้ง ครั้งแรกเมื่อจบการศึกษา และครั้งที่สองเมื่อมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพนั้น โดยวุฒิ Staatsexamen นี้ ถือเป็นวุฒิตามการอนุญาตของรัฐ ไม่ได้ถือเป็นวุฒิทางวิชาการ ดังนั้น ควรศึกษาให้ดีกว่าก่อนเข้าเรียนหลักสูตรที่ให้วุฒิประเภทนี้ว่าจะนำกลับมาเทียบเท่าวุฒิการศึกษาของไทย หรือในประเทศอื่น ๆ ได้หรือไม่



ปัจจุบันมีการเปิดหลักสูตรนานาชาติที่สอนเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้นตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ถึงกว่า 1,000 หลักสูตร โดยส่วนใหญ่จะเป็นหลักสูตรในระดับปริญญาโท สามารถดูรายละเอียดหลักสูตรนานาชาติได้ที่ www.daad.de/dp/

คุณสมบัติของผู้สมัครและกระบวนการในการรับสมัคร

ประกาศนียบัตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศไทย (ม. 6 หรือ ปวช.) ยังไม่เทียบเท่ากับของเยอรมัน สำหรับการเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ผู้สมัครจึงต้องผ่านการสอบประเมินความรู้ (Feststellungsprüfung / Assessment test) ซึ่งสอบเป็นภาษาเยอรมันก่อน ผู้จะเข้าสอบอาจจะสมัครเข้าเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบประเมินความรู้ในสถาบันที่เรียกว่า Studienkolleg ได้ แต่จำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ภาษาเยอรมัน (B2) ก่อนสมัครเข้าเรียนด้วย ส่วนผู้สมัครที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบบอื่น ๆ จะต้องมีการพิจารณาเป็นรายบุคคลและขึ้นกับมหาวิทยาลัยที่ตนสมัคร

ส่วนนักศึกษาที่กำลังเรียนหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยไทย ต้องจบปีที่ 2 บริบูรณ์จึงจะได้รับการเทียบเท่าให้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขานั้น ๆ ที่ประเทศเยอรมนีได้โดยตรง บางกรณีนักศึกษาต้องผ่านการสอบประเมินความรู้จากมาตรฐานกลางที่เรียกว่า Test As (Test for Academic Studies) ก่อน การสอบนี้เริ่มมีตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 เป็นการสอบประเมินความรู้และความเหมาะสม

สมของนักศึกษาต่างชาติ เพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเยอรมัน นักศึกษาสามารถนำผลการสอบไปสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในหลักสูตรภาษาเยอรมันหรือภาษาอังกฤษก็ได้ นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ผ่านการสอบ Test As จะมีโอกาสได้รับการตอบรับเข้าศึกษามากขึ้น รายละเอียดดูได้จากเว็บไซต์ www.testas.de

สำหรับผู้จบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยของไทยที่ต้องการสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ไม่จำเป็นต้องสอบประเมินความรู้ เพราะทางมหาวิทยาลัยหรือคณะที่จะเข้าศึกษาต่อจะมีคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเทียบผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วกับวิชาที่สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยเยอรมันว่า นักศึกษามีความรู้และเหมาะสมที่จะได้รับการตอบรับเข้าศึกษาต่อในสาขาที่สมัครไว้หรือไม่

สำหรับนักศึกษาที่จะเข้าเรียนต่อหลักสูตรนานาชาติ ส่วนใหญ่จะสามารถเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงได้เลย ถ้ามีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่มหาวิทยาลัยบางแห่งอาจจัดให้มีการสอบประเมินความรู้ด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต (Self-Assessment Test) ก่อนสมัครเรียน หรือสอบสัมภาษณ์โดยตรงที่มหาวิทยาลัยนั้น ๆ ก่อนจะรับเข้าศึกษาต่อ

โดยปกติแล้วนักเรียนไทยที่ต้องการสมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเยอรมันจะสมัครได้ที่สำนักงานนักศึกษาต่างชาติ (International Office) ของแต่ละมหาวิทยาลัย หรือตัวแทนรับสมัครที่เรียกว่า "Uni - Assist" ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่กรุงเบอร์ลิน ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบเอกสารให้กับมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก (uni-assist

universities) ก่อนส่งต่อไปให้มหาวิทยาลัยนั้นๆ รายละเอียดดูได้จากเว็บไซต์ www.uni-assist.de

ส่วนระยะเวลาของการเปิด-ปิดรับสมัครของมหาวิทยาลัย นักศึกษาจำเป็นต้องเข้าดูรายละเอียดการรับสมัครในปีการศึกษานั้นๆ จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยโดยตรง เพราะมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งอาจจะมีกำหนดเวลาไม่ตรงกัน

นักเรียนที่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขการรับสมัครและการพิจารณารับรองความรู้ ต้องสอบถามโดยตรงที่มหาวิทยาลัยในบางสาขาวิชาซึ่งจำนวนผู้สมัครมีมากกว่าทางมหาวิทยาลัยจะรับได้ทั้งหมด จึงต้องผ่านกระบวนการคัดเลือก เช่น สาขาแพทยศาสตร์

การสมัครจะต้องสมัครผ่านศูนย์รับสมัครส่วนกลางของประเทศ (Central Admission Office)

คุณสมบัติทางภาษา

หากภาษาที่ใช้สอนในหลักสูตรคือภาษาเยอรมัน ผู้จะเข้าศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาษาเยอรมัน เรียกว่า DSH ซึ่งทางมหาวิทยาลัยในเยอรมันจะเป็นผู้จัดสอบ (ส่วนมากมหาวิทยาลัยจะรับผู้ที่ผ่านระดับ DSH II ขึ้นไป) หรือสามารถขอสอบ TestDaF ระดับคะแนน 4x4 (เทียบเท่ากับ TOEFL ของภาษาอังกฤษ) ในประเทศบ้านเกิดได้

ข้อยกเว้นของผู้ที่ไม่ต้องสอบ DSH มี 3 กลุ่ม



คือ ผู้ที่จบโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศเยอรมัน ผู้ที่จบโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายระบบเยอรมันหรือเทียบเท่าในต่างประเทศ และผู้ที่มีประกาศนียบัตรระดับสูงแสดงความรู้ภาษาเยอรมัน (ZOP) หรือประกาศนียบัตรระดับ C1 จากสถาบันเกอเธ่ (Goethe-Institut)

มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะเปิดอบรมการเตรียมตัวสอบ DSH แต่ผู้จะเข้าโปรแกรมนี้ได้จะต้องมีพื้นฐานความรู้ภาษาเยอรมันมาก่อนแล้ว ซึ่งจะต้องมีพื้นฐานมากน้อยเพียงใดนั้น สอบถามได้ที่สำนักงานนักศึกษาต่างชาติของแต่ละมหาวิทยาลัย นักเรียนไทยที่สนใจจะไปเริ่มเรียนเยอรมันควรจะเรียนภาษาเยอรมันจากสถาบันในประเทศไทยเสียก่อน เช่น

สถาบันเกอเธ่ รายละเอียดดูได้จากเว็บไซต์ www.goethe.de/bangkok นักเรียนจะสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประกาศนียบัตรที่เทียบเท่า DSH หรือเวลาและสถานที่สอบ TestDaF ในประเทศไทยจากสถาบันนี้

สำหรับหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้จะต้องรู้ภาษาอังกฤษอย่างดี โดยจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปมหาวิทยาลัยจะกำหนดคุณสมบัตินักสมัครต้องแสดงผลคะแนนภาษาอังกฤษจากการสอบ TOEFL ที่ 550 สำหรับการสอบข้อเขียน 120 คะแนนสำหรับการสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ และ 85 สำหรับการสอบด้วยระบบอินเทอร์เน็ท หรือผล IELTS ที่ 6.0 และส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ภาษาเยอรมันก่อนสมัครเข้า แต่ในบางสาขาวิชาอาจกำหนดให้มีบ้าง สถาบันที่เปิดหลักสูตรนานาชาติจะมีการสอนภาษาเยอรมันเสริม

ด้วย เพื่อให้นักศึกษาทุกคนจะได้เพิ่มพูนความรู้ภาษาเยอรมันและเรียนรู้วัฒนธรรมของเยอรมันควบคู่ไปกับการศึกษา

การเปิดภาคเรียน

โดยทั่วไปแล้วมหาวิทยาลัยในเยอรมันแบ่งช่วงเวลาของการศึกษาออกเป็น 2 ภาคเรียนคือ

ภาคเรียนฤดูหนาว ระหว่างเดือนตุลาคม - เดือนมีนาคม

ภาคเรียนฤดูร้อน ระหว่างเดือนเมษายน - เดือนกันยายน

ค่าใช้จ่าย

ค่าเล่าเรียน เนื่องจากสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่สนับสนุนโดยรัฐ จึงไม่เก็บค่าเล่าเรียน หรืออาจเก็บบ้างเล็กน้อย โดยอาจจะมีตั้งแต่ภาคเรียนละ 25,000 บาท ไปจนถึง 200,000 บาท โดยเฉพาะในหลักสูตรภาษาอังกฤษล้วน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนค่าเล่าเรียนอาจสูงถึง 400,000 บาท ต่อภาคเรียน

ในส่วนของไม่เกี่ยวกับค่าเล่าเรียนนั้น มหาวิทยาลัยเยอรมันเก็บค่าธรรมเนียม (Administrative Fee) ซึ่งเป็นจำนวนไม่มากนัก และอาจจะรวมค่าตัวรถโดยสารประจำทางด้วย ค่าธรรมเนียมนี้จะประมาณ 3,000 - 7,000 บาท ต่อภาคเรียน ซึ่งอาจจะสอบถามได้จากมหาวิทยาลัยโดยตรง

ส่วนค่าครองชีพของนักศึกษาต่างชาติในเยอรมันจะคนละประมาณ 30,000 - 35,000

24 คู่มือศึกษาต่อในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

บาทต่อเดือน ซึ่งจะรวมค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าประกันสุขภาพ ค่าหนังสือ และอื่น ๆ นักศึกษาทุกคนต้องมีประกันสุขภาพ แต่สำหรับผู้มีอายุเกิน 30 ปี จะอยู่ในโครงการประกันแบบอื่น ส่วนผู้ที่มีการป่วยโรคเรื้อรัง บางอย่างก็จะต้องอยู่ในโครงการประกันสุขภาพที่พิเศษแตกต่างออกไป

ทุนการศึกษา

การศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในเยอรมนีที่ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน อาจถือได้ว่า ได้รับทุนการศึกษาส่วนหนึ่งอยู่แล้ว เพราะรัฐบาลเยอรมันเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ บางมหาวิทยาลัยอาจมีการเรียกเก็บค่าเล่าเรียนเพียงเล็กน้อยหรืออาจเรียกเก็บภายใต้เงื่อนไขบางอย่างเท่านั้น เช่น จากนักศึกษาที่

ตัวอย่างค่าใช้จ่ายรายเดือนโดยประมาณของนักศึกษาต่างชาติ

■ ค่าที่พัก	250 – 350	ยูโร
■ ค่าประกันสุขภาพ (ผู้ที่อายุต่ำกว่า 30 ปี)	70	ยูโร
■ ค่าอาหาร	110 – 165	ยูโร
■ ค่าเสื้อผ้า	55	ยูโร
■ ค่าเดินทาง	85	ยูโร
■ ค่าอุปกรณ์การศึกษา	30	ยูโร
■ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต หรือกิจกรรมยามว่าง เป็นต้น	100	ยูโร
■ เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อคน		
เดือนละ	700 – 850	ยูโร
ปีละ	8,400 – 10,200	ยูโร

เรียนนานกว่าที่หลักสูตรกำหนด เป็นต้น สำหรับทุนช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย ค่าเดินทาง



ไป-กลับ และค่าประกันสุขภาพ มีการสนับสนุนจากองค์กรแลกเปลี่ยนทางวิชาการเยอรมัน (German Academic Exchange Service หรือ DAAD) ซึ่งสามารถดูรายละเอียดได้ที่ www.daad.or.th นอกจากนี้ยังมีทุนประเภทอื่น ๆ ที่เป็นการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาในเยอรมนี ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.funding-guide.de

การทำงานพิเศษ

นักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในเยอรมนีเรียบร้อยแล้ว สามารถหางานพิเศษทำได้ในเวลาว่าง นักศึกษาได้รับอนุญาตให้ทำงานได้ 120 วันต่อปี หรือ 240 วันต่อปี (ในกรณีที่ทำงาน ครึ่งวัน) สำหรับการหางานพิเศษที่เป็นตำแหน่งผู้ช่วยงานในมหาวิทยาลัย (wissenschaftliche Hilfskraft หรือ HiWi) นั้น มีข้อยกเว้นสามารถทำงานได้โดยไม่ถูกจำกัดระยะเวลา

การหางานพิเศษ อาจหาได้จากป้ายประกาศในมหาวิทยาลัยหรือตามที่ต่าง ๆ ที่เรียกว่า Schwarzes Brett หรือในประกาศหางานในเว็บไซต์ของชมรมนักศึกษาหรือในเมือง ในเมืองใหญ่ อาจมีการแข่งขันในการหางานสูงกว่าเมืองเล็ก ค่าจ้างงานมักจะขึ้นอยู่กับหน้าที่ในการทำงานและค่าครองชีพของแต่ละเมือง นักศึกษาที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาเยอรมัน มีโอกาสได้งานและเลือกงานได้มากกว่านักศึกษาที่พูดได้เพียงภาษาอังกฤษ เพราะงานที่ต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้คน ความรู้ภาษาเยอรมันเป็นสิ่งจำเป็น เช่น งานบริการในร้านอาหาร

ในร้านขายของ เลี้ยงเด็ก ผู้ช่วยในสำนักงาน เป็นต้น นักศึกษาที่ยังสื่อสารภาษาเยอรมันได้ไม่คล่องนัก อาจหางานประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น ผู้ช่วยในร้านอาหาร เป็นต้น

สำหรับการฝึกงาน หากการฝึกงานนั้น ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียน (หลักสูตรไม่ได้บังคับให้ฝึกงาน) จำนวนวันที่ฝึกงานก็จะถูกนับเข้าไปรวมกับวันทำงาน 120 วันด้วย แม้ว่าการฝึกงานนั้นจะไม่ได้รับค่าจ้างก็ตาม

นักศึกษาควรทำความเข้าใจและตรวจสอบเงื่อนไขการทำงานและจำนวนวันทำงานให้ดี เพราะหากทำผิดกฎหมายอาจเป็นเหตุให้ถูกส่งกลับกลางคันก่อนเรียนจบได้

อ่านข้อมูลเพิ่มเติมเป็นภาษาอังกฤษได้ที่ www.study-in.de/en/plan-your-stay/job-and-career/part-time-job_26928.php
www.internationale-studierende.de/en/prepare_your_studies/financing/jobbing/

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศึกษาและการทำวิจัยในเยอรมนี สามารถดูได้จากเว็บไซต์เหล่านี้

1. www.daad.de เป็นเว็บไซต์ของ German Academic Exchange Service (DAAD) มีข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และการศึกษาในประเทศเยอรมนี ฐานข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาและรายละเอียดทั้งหมดของหลักสูตรนานาชาติ เป็นต้น

2. www.study-in.de เว็บไซต์นี้เป็นประตูสู่เว็บไซต์อื่น ๆ มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่สนใจจะไปเรียนที่ประเทศเยอรมนี นักศึกษาจะพบว่าการศึกษาต่อในเยอรมนีมีข้อดีอย่างไรบ้าง

3. www.research-in-germany.de มีข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัยในเยอรมนี ทั้งการวิจัยในระดับปริญญาเอกหรือการทำวิจัยทั่วไปตามสถาบันวิจัยต่าง ๆ ที่เปิดอยู่ทั่วเยอรมนี รวมทั้งข้อมูลเรื่องทุนการให้การสนับสนุนการวิจัยและความร่วมมือในทุกสาขาวิชาอีกด้วย

หากมีคำถามเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสอบถามได้ที่ DAAD Information Centre Thailand ได้ทั้งทางโทรศัพท์ หมายเลข 02 286 8708-9 หรือทางอีเมล info@daad.or.th หรือสอบถามเจ้าหน้าที่ตามเวลาให้คำปรึกษาในวันจันทร์, พุธและศุกร์ เวลา 10.00 – 12.00 และ 13.00 – 16.00 น.

DAAD Information Centre Thailand
18/1 Soi Goethe, Sathorn 1
Bangkok 10120 Thailand
Tel: (+66) 02 286 8708-9
E-Mail: info@daad.or.th
www.daad.or.th

DAAD Thailand



การยื่นขอวีซ่าเพื่อศึกษาต่อและเรียนภาษา ที่ประเทศเยอรมนี

นักศึกษาที่ประสงค์จะไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือเรียนภาษาเยอรมันในสถาบันสอนภาษา ต้องยื่นคำร้องขอวีซ่าเพื่อการพำนักในประเทศเยอรมนีด้วยตนเอง ที่สถานทูตเยอรมนี กรุงเทพฯ ซึ่งควรดำเนินการตั้งแต่นั้นๆ ก่อนเดินทาง เพราะการดำเนินการอาจใช้เวลาถึง 2 เดือน โดยการออกวีซ่าเพื่อการพำนักในประเทศเยอรมนี จำเป็นต้องได้รับคำอนุมัติจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่รับผิดชอบในประเทศเยอรมนีก่อนเท่านั้น

นักศึกษาไม่สามารถยื่นคำร้องขอวีซ่าเพื่อการศึกษาในประเทศเยอรมนีได้ และไม่สามารถเปลี่ยนแปลง "วีซ่าเซงเกิน" ให้เป็น "วีซ่านักศึกษา" ได้ นักศึกษาที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ต้องแสดงหนังสือยินยอมของบิดามารดาหรือบุคคลผู้มีอำนาจปกครองตามกฎหมาย

ค่าธรรมเนียมในการขอวีซ่าระยะยาวในปัจจุบัน (ตุลาคม 2558) จะอยู่ที่ 60 ยูโร ซึ่งผู้ยื่นคำร้องขอวีซ่าจะชำระเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยนที่สถานทูตกำหนด การยื่นคำร้องขอวีซ่าจะต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าในเวปไซต์ของสถานทูตฯ (เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558) รายละเอียดเพิ่มเติมดูได้จากเวปไซต์ของสถานทูตเยอรมนี กรุงเทพฯ

www.bangkok.diplo.de



**Deutsche Botschaft
Bangkok**